

ZÁKON č. 220/2004 Z. z.

z 10. marca 2004

o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

**Čl. I
PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA
§ 1**

Predmet zákona

Tento zákon ustanovuje

- a) ochranu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného obhospodarovania a poľnohospodárskeho využívania,
- b) ochranu environmentálnych funkcií poľnohospodárskej pôdy, ktoré sú: produkcia biomasy, filtrácia, neutralizácia a premena látok v prírode, udržiavanie ekologického a genetického potenciálu živých organizmov v prírode; súčasťou poľnohospodárskej pôdy sú aj plochy porastené drevinami tvoriace súčasť agrolesníckeho systému využívania poľnohospodárskej pôdy alebo plochy porastené drevinami tvoriace poľnohospodársku účelovú zeleň,
- c) ochranu výmery poľnohospodárskej pôdy pred neoprávnenými zábermi na nepoľnohospodárske použitie,
- d) postup pri zmene druhu pozemku a postup pri odňatí poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel,
- e) sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

**§ 2
Základné pojmy**

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) pôdou prírodný útvar, ktorý vzniká bezprostredne na zemskom povrchu ako produkt vzájomného pôsobenia klimatických podmienok, organizmov, človeka, reliéfu a materských hornín,
- b) poľnohospodárskou pôdou produkčne potenciálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností¹⁾ (ďalej len „kataster“) ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty,
- c) bonitovanou pôdno-ekologickou jednotkou klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti,
- d) monitorovaním poľnohospodárskej pôdy sledovanie a dokumentovanie priebehu zmien vlastností poľnohospodárskej pôdy, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska jej produkčných a mimoprodukčných funkcií, sledovanie kontaminácie poľnohospodárskych pôd rizikovými látkami z hľadiska možného vstupu týchto látok do potravinového reťazca, podzemných vôd a ovzdušia,
- e) trvalo udržateľným využívaním poľnohospodárskej pôdy a obhospodarováním poľnohospodárskej pôdy využívanie a ochrana vlastností a funkcií takým spôsobom a v takom rozsahu, aby sa zachovala jej biologická rozmanitosť, úrodnosť, schopnosť obnovy a schopnosť plniť všetky funkcie,
- f) degradáciou fyzikálne, chemické a biologické poškodenie a znehodnotenie

poľnohospodárskej pôdy, ako je vodná erózia a veterná erózia, zhutnenie, acidifikácia, kontaminácia rizikovými látkami, škodlivými rastlinnými organizmami a živočíšnymi organizmami a mikroorganizmami,²⁾ zníženie obsahu humusových látok v pôde, obmedzenie tvorby mikrobiálnej biomasy a neprirodzené zníženie biologickej aktivity v pôde,

g) rizikovými látkami v pôde prvky a zlúčeniny, ktorých prítomnosť z prírodných alebo antropických zdrojov v pôdach v určitej koncentrácii priamo alebo nepriamo vyvoláva alebo môže vyvolať nežiaduce zmeny fyzikálnych vlastností, chemických vlastností a biologických vlastností poľnohospodárskej pôdy,

h) limitnou hodnotou rizikových látok hodnoty určujúce hranice najvyšších prípustných obsahov rizikových látok v poľnohospodárskej pôde,

i) hranicou zastavaného územia obce lomovými bodmi určená hranica zastavaného územia obce podľa všeobecného predpisu o územnom plánovaní,^{2aa)}

j) odnímanou plochou pozemok alebo tá jeho časť, na ktorej dochádza k zmene druhu pozemku z poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársku pôdu.^{2a)}

k) agrolesníckym systémom využívania poľnohospodárskej pôdy také využitie poľnohospodárskej pôdy, pri ktorom sa na jednej ploche zámerne a účelovo kombinuje jej poľnohospodárske využitie s pestovaním drevín, ktoré sú integrálnou súčasťou tohto využívania,

l) poľnohospodárskou účelovou zeleňou prirodzene sa vyskytujúce alebo účelovo založené líniové porasty alebo plošné porasty drevín rastúcich mimo lesa^{2ab)} na poľnohospodárskej pôde, ktoré majú najmä pôdoochrannú, vodozádržnú a ekostabilizačnú funkciu v krajine, nemusia byť súčasťou hospodárenia a nie sú prekážkou udržateľného obhospodarovania a poľnohospodárskeho využívania poľnohospodárskej pôdy.

DRUHÁ ČASŤ

ZÁSADY TRVALO UDRŽATEĽNÉHO VYUŽÍVANIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A OBHOSPODAROVANIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A JEJ OCHRANY

§ 3

Starostlivosť o poľnohospodársku pôdu

(1) Každý vlastník poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „vlastník“) alebo nájomca a správca poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „užívateľ“) je povinný

a) vykonávať agrotechnické opatrenia zamerané na ochranu a zachovanie kvalitatívnych vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a na ochranu pred jej poškodením a degradáciou,

b) predchádzať výskytu a šíreniu burín a náletových drevín na neobrábaných poľnohospodárskych pozemkoch mimo hranice zastavaného územia obce podľa § 2 písm. i), ak osobitné predpisy^{2b)} neustanovujú inak, a vykonávať opatrenia na zabránenie šírenia biotických škodlivých činiteľov^{2c)} z drevín odstraňovaných podľa odseku 4~~predchádzať výskytu a šíreniu burín na neobrábaných pozemkoch, ak osobitný predpis^{2b)} neustanovuje inak,~~

c) zabezpečiť využívanie poľnohospodárskej pôdy tak, aby nebola ohrozená ekologická stabilita územia a bola zachovaná funkčná spätosť prírodných procesov v krajinnom prostredí,³⁾

d) usporiadať a zosúladiť poľnohospodársky druh pozemku s jeho evidenciou v katastri.

(2) Na účel uvedený v odseku 1 písm. d) je vlastník, prípadne užívateľ povinný požiadať orgán štátnej správy ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) (ďalej len „orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy“) o zmenu druhu pozemku podľa § 11 alebo § 19 alebo o vyznačenie zmeny druhu pozemku v katastri, ak takáto zmena nevyžaduje rozhodnutie orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa tohto zákona.

(3) Užívateľ zabezpečí starostlivosť o poľnohospodársku pôdu vo vlastníctve štátu na území vojenského obvodu podľa osobitného predpisu⁴⁾ tak, aby nedošlo k trvalému znehodnoteniu jej vlastností.

(4) Ak je to v záujme udržateľného poľnohospodárskeho využívania poľnohospodárskej

pôdy, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) môže rozhodnutím nariadiť výrub alebo odstránenie drevín na poľnohospodárskej pôde. Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) požiada o stanovisko^{4a)} štátny orgán ochrany prírody a krajiny a určí mu na to primeranú lehotu, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 pracovných dní.

(5) Pri nariadení výrubu alebo odstránenia drevín orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) prihliada na stanovisko štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny, ak ho zaslal v lehote podľa odseku 4, a posudzuje, či dreveniny sú súčasťou agrolesníckeho systému využívania poľnohospodárskej pôdy, či tvoria poľnohospodársku účelovú zeleň, dbá na ochranu vlastností a environmentálnych funkcií poľnohospodárskej pôdy a na zachovanie ekologickej stability územia a zohľadňuje riziko šírenia biotických škodlivých činiteľov z odstraňovaných drevín. Účastníkom konania o nariadení výrubu alebo odstránenia drevín na poľnohospodárskej pôde je vlastník alebo užívateľ poľnohospodárskeho pozemku.

(6) Výrub alebo odstránenie drevín z poľnohospodárskej pôdy možno vykonať len na základe rozhodnutia podľa odseku 4; to neplatí, ak ide o výrub drevín, na ktorý sa nevyžaduje súhlas podľa osobitného predpisu,^{4b)} alebo ak sa výrub drevín povoľuje alebo sa dreveniny odstraňujú podľa osobitných predpisov.^{4c)}

(7) Ak orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) vedie konanie o zmene poľnohospodárskej pôdy na lesný pozemok (§ 9), k pozemkom dotknutým týmto konaním sa rozhodnutie podľa odseku 4 nevydáva; to platí aj pre pozemky, na ktorých prebiehajú pozemkové úpravy podľa osobitného predpisu.^{4d)}

§ 4

Ochrana poľnohospodárskej pôdy pred degradáciou

(1) Územie Slovenskej republiky ohrozené degradáciou poľnohospodárskej pôdy eviduje Výskumný ústav pôdoznavectva a ochrany pôdy v rámci odbornej činnosti pre oblasť ochrany poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „pôdna služba“). Pôdna služba vykonáva prieskum poľnohospodárskych pôd a v oblastiach ohrozených degradáciou navrhuje ochranné opatrenia zamerané na jej zmiernenie a odstránenie.

(2) Ak pôdna služba zistí hrozbu poškodenia poľnohospodárskej pôdy alebo poškodenie poľnohospodárskej pôdy, alebo degradáciu poľnohospodárskej pôdy, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) na jej návrh uloží vlastníčkovi alebo užívateľovi vykonať opatrenia na ochranu pred jej poškodením a degradáciou alebo opatrenia na odstránenie nežiaduceho stavu.

(3) Návrh pôdnej služby podľa odseku 2 obsahuje najmä

- a) základné identifikačné údaje o poľnohospodárskom druhu pozemku podľa údajov katastra,
- b) analýzu stavu ohrozenia poľnohospodárskej pôdy,
- c) návrh opatrení na odstránenie hrozby poškodenia a degradácie poľnohospodárskej pôdy s prepočtom finančných nákladov.

§ 5

Ochrana poľnohospodárskej pôdy pred eróziou

(1) Erózia poľnohospodárskej pôdy predstavuje úbytok povrchovej najúrodnejšej vrstvy poľnohospodárskej pôdy, úbytok živín, humusu, organickej hmoty, zníženie mikrobiologického života a stratu funkcií pôdy.

(2) Vlastník alebo užívateľ je povinný vykonávať trvalú a účinnú protieróznu ochranu poľnohospodárskej pôdy vykonávaním ochranných agrotechnických opatrení podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy, ktoré sú:

- a) výsadba účelovej poľnohospodárskej a ochrannej zelene vrátane výsadby rýchlorastúcich drevín,
- b) vrstevnicová agrotechnika,
- c) striedanie plodín s ochranným účinkom,
- d) mulčovací medziplodina kombinovaná s bezorbovou agrotechnikou,
- e) bezorbová agrotechnika,
- f) oševné postupy so striedaním plodín s ochranným účinkom,

- g) usporiadanie honov v smere prevládajúcich vetrov,
 - h) iné opatrenia, ktoré určí pôdna služba podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy.
- (3) Ak pôdna služba zistí eróziu poľnohospodárskej pôdy a nečinnosť vlastníka alebo užívateľa, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) na jej návrh uloží opatrenia podľa odseku 2.

§ 6

Ochrana poľnohospodárskej pôdy pred zhutnením

- (1) Zhutnenie poľnohospodárskej pôdy je nepriaznivý stav poľnohospodárskej pôdy zapríčinený zvýšením objemovej hmotnosti. Zhutnenie poľnohospodárskej pôdy vzniká v dôsledku nesprávnych oševných postupov a postupov hnojenia, nedostatočného vápnenia a nesprávneho používania poľnohospodárskej techniky.
- (2) Vlastník alebo užívateľ je povinný pri využívaní poľnohospodárskej pôdy na poľnohospodársku výrobu vykonávať agrotechnické opatrenia, ktoré predchádzajú hrozbe zhutnenia poľnohospodárskej pôdy a zhutneniu poľnohospodárskej pôdy, a to najmä správnou voľbou plodín, oševných postupov a technológií obhospodarovania.
- (3) Ak pôdna služba zistí zhutnenie poľnohospodárskej pôdy spôsobené nečinnosťou vlastníka alebo užívateľa, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) na jej návrh uloží opatrenia podľa odseku 2.

§ 7

Zásada bilancie pôdnej organickej hmoty

- (1) Obsah a kvalita pôdnej organickej hmoty v poľnohospodárskej pôde sú podmienkou udržania jej optimálnych vlastností a funkcií.
- (2) Vlastník alebo užívateľ je povinný vykonávať kontrolu bilancie pôdnej organickej hmoty a používať také spôsoby hospodárenia, ktoré nevyvolajú prekročenie limitnej hodnoty deficitu bilancie pôdnej organickej hmoty.
- (3) Ak pôdna služba zistí prekročenie limitnej hodnoty podľa odseku 4 spôsobené nečinnosťou vlastníka alebo užívateľa, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) na jej návrh uloží vykonať organické hnojenie poľnohospodárskej pôdy.

§ 8

Ochrana poľnohospodárskej pôdy pred rizikovými látkami

- (1) Každý, kto má podozrenie, že môže dôjsť k poškodeniu poľnohospodárskej pôdy rizikovými látkami, alebo zistí poškodenie poľnohospodárskej pôdy rizikovými látkami, je povinný túto skutočnosť ohlásiť príslušnému orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) alebo pôdnej službe.
- (2) Za poľnohospodársku pôdu poškodenú rizikovými látkami sa považuje poľnohospodárska pôda, v ktorej sa aspoň jedna riziková látka nachádza v množstve nad limitnou hodnotou rizikových látok.
- (3) Na určenie obsahu rizikových látok v poľnohospodárskej pôde podľa odseku 2 je oprávnená len akreditovaná osoba.⁵⁾
- (4) Každý, kto svojou činnosťou rizikovými látkami poškodí poľnohospodársku pôdu, je povinný bezodkladne vykonať opatrenia na odstránenie poškodenia. Ak tak neurobí, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) tomu, kto poškodenie spôsobil, uloží opatrenia na odstránenie poškodenia poľnohospodárskej pôdy navrhnuté pôdnou službou.
- (5) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) na návrh pôdnej služby rozhodne o tom, že pozemok je kontaminovaný rizikovými látkami ohrozujúcimi zdravie alebo život ľudí a zvierat a že poľnohospodárske plodiny sa nesmú používať na výrobu potravín,⁶⁾ krmív ani sa nesmú používať v potravinovom reťazci.
- (6) Opatrenia na ochranu poľnohospodárskej pôdy pred poškodením rizikovými látkami alebo na odstránenie takého poškodenia spôsobeného činnosťou prevádzok, na ktoré sa vzťahuje osobitný predpis,⁷⁾ ukladá orgán štátnej správy vo veciach integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia^{7a)} s prihliadnutím na limitné hodnoty rizikových látok v poľnohospodárskej pôde a s prihliadnutím na opatrenia navrhnuté alebo uložené podľa odsekov 4 a 5.

TRETIA ČASŤ ZMENY DRUHOV POZEMKOV

§ 9

(1) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) na základe žiadosti vlastníka alebo užívateľa poľnohospodárskej pôdy vydá rozhodnutie o zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku na lesný pozemok.

(2) Na vydanie rozhodnutia podľa odseku 1 sú potrebné vyjadrenia dotknutých orgánov štátnej správy, ktoré chránia verejné záujmy podľa osobitných predpisov,⁸⁾ stanovisko vlastníka a užívateľa a údaje o pozemku podľa katastra; ustanovenie osobitného predpisu⁹⁾ tým nie je dotknuté.

(3) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy na základe žiadosti vlastníka alebo užívateľa vydá záväzné stanovisko k zmene druhu pozemku, ak ide o zmenu

a) jedného poľnohospodárskeho druhu pozemku na iný poľnohospodársky druh pozemku; pri návrhu zmeny druhu pozemku vinica na iný druh poľnohospodárskeho pozemku si vyžiada odborné stanovisko Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu

poľnohospodárskeho a stanovisko obce, na ktorej území sa pozemok nachádza, okrem zmeny druhu pozemku vinica s výmerou do 25 m² alebo zmeny druhu pozemku vinica v hraniciach zastavaného územia obce s výmerou podľa § 17 ods. 2 písm. b)~~jedného poľnohospodárskeho druhu pozemku na iný poľnohospodársky druh pozemku; pri návrhu zmeny vinice na iný druh poľnohospodárskeho pozemku si vyžiada odborné stanovisko Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho a stanovisko dotknutého orgánu územnej samosprávy obsahujúce zhodnotenie historických súvislostí a zámerov regionálneho rozvoja,~~

b) nepoľnohospodárskeho druhu pozemku, okrem lesného pozemku, na poľnohospodársky druh pozemku; v prípade potreby si vyžiada odborné stanovisko pôdnej služby.

(4) Žiadosť podľa odseku 3 obsahuje identifikačné údaje pozemku podľa katastra,^{9aa)} vyjadrenie vlastníka pozemku a vyjadrenie štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny. Prílohou žiadosti podľa odseku 3 je geometrický plán, ak pozemok nie je evidovaný v katastri ako parcela registra „C“, alebo ak dochádza k rozdeleniu alebo zlúčeniu pozemkov. Prílohou žiadosti podľa odseku 3 sú:

~~a) údaje podľa osobitného predpisu^{9aa)} potrebné na účel overenia vlastníckeho práva k pozemku alebo identifikácia parcely, ak vlastnícke právo k pozemku nie je evidované na parcele registra „C“ katastra, vyjadrenie vlastníka pozemku a vyjadrenie štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny,^{9a)} alebo~~

~~b) geometrický plán, ak dochádza k deleniu parcely.~~

(5) Pri zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku alebo nepoľnohospodárskeho druhu pozemku na ovocný sad žiadateľ predkladá aj projekt na zriadenie ovocného sadu s odborným stanoviskom Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho.

§ 10

(1) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy z vlastného podnetu alebo na žiadosť vlastníka alebo užívateľa rozhodne o zmene druhu pozemku, ak je pochybnosť o tom, či pozemok je, alebo nie je poľnohospodárskou pôdou.

(2) Predmetom rozhodovania podľa odseku 1 sú pozemky, ktoré

a) v dôsledku pôsobenia prírodných procesov~~vplyvom prírodných procesov zmenili vlastnosti a charakter pôdneho profilu tak, že~~ zodpovedajú charakteru nepoľnohospodárskej pôdy, ale sú v katastri evidované ako poľnohospodárske druhy pozemkov; ide o rokliny, výmole, vysoké medze s krovinami alebo s kamením, plochy zanesené štrkom riek, slatiny, plochy trvalo zamokrené alebo porastené rašelinovým machom; pri rozhodovaní orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy prihliada na odborné stanovisko pôdnej služby,

b) v dôsledku pôsobenia prírodných procesov~~vplyvom prírodných procesov zmenili vlastnosti a charakter pôdneho profilu tak, že~~ zodpovedajú charakteru poľnohospodárskej pôdy, ale sú v katastri evidované ako ostatná plocha, vodná plocha alebo zastavaná plocha a nádvorie; pri rozhodovaní orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy prihliada na odborné stanovisko pôdnej služby,

c) sú dlhodobo zalesnené a sú vhodné na preradenie do lesných pozemkov; pri rozhodovaní orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy prihliada na

1. záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva^{9b)} a
2. vyjadrenie štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny,^{9a)} ak sa pozemok nachádza v treťom až piatom stupni územnej ochrany prírody a krajiny.

(3) Prílohy žiadosti podľa odseku 1 sú zhodné s prílohami podľa § 9 ods. 4 ~~písm. a).~~

~~(4) Ak je v konaní podľa odseku 1 viac ako 20 účastníkov, všetky oznámenia, rozhodnutia a iné písomnosti sa im oznamujú verejnou vyhláškou.^{9c)}~~

~~(54)~~ Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy rozhodne o zmene druhu pozemku podľa odseku 1 na základe zistenia ~~zmeny charakteru~~ vlastností pôdneho profilu a druhu pozemku v teréne.

(5) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy nemôže rozhodnúť o zmene druhu pozemku podľa odseku 1 z dôvodu podľa odseku 2 písm. a), ak je zmena vlastností pozemku následkom porušenia povinnosti podľa § 3 ods. 1 písm. a), b) alebo písm. c).

§ 11

(1) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy z vlastného podnetu alebo na základe žiadosti vlastníka, užívateľa alebo inej osoby rozhodne o zmene druhu pozemku, ak

- a) pred 25. júnom 1992 vplyvom ľudskej činnosti zmenil svoj charakter a nezodpovedá poľnohospodárskej pôde,
- b) bol administratívne odňatý z poľnohospodárskeho pôdneho fondu a zanikol dôvod a účel odňatia, pričom nezmenil charakter poľnohospodárskej pôdy.

(2) Žiadosť podľa odseku 1 obsahuje identifikačné údaje pozemku podľa katastra,^{9aa)} alebo, ak pozemok nie je evidovaný v katastri ako parcela registra „C“. Ak dochádza k rozdeleniu alebo zlúčeniu pozemkov, je prílohou žiadosti podľa odseku 1 geometrický plán. Prílohy žiadosti podľa odseku 1 sú kópie z katastrálnej mapy, údaje podľa osobitného predpisu^{9aa)} potrebné na účel overenia vlastníckeho práva k pozemku alebo identifikácia parcely, ak vlastnícke právo k pozemku nie je evidované na parcele registra „C“ katastra, alebo geometrický plán, ak dochádza k deleniu parcely.

~~(3) Ak je v konaní podľa odseku 1 viac ako 20 účastníkov, všetky oznámenia, rozhodnutia a iné písomnosti sa im oznamujú verejnou vyhláškou.^{9c)}~~

~~(34)~~ Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy rozhodne o zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku podľa odseku 1 na základe zistenia skutočného druhu pozemku v teréne.

ŠTVRTÁ ČASŤ

OCHRANA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY PRI NEPOĽNOHOSPODÁRSKOM POUŽITÍ

§ 12

Zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy pri nepoľnohospodárskom použití

(1) Poľnohospodársku pôdu možno použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Podkladom na vyznačenie zmeny poľnohospodárskeho druhu pozemku v katastri je právoplatné rozhodnutie, záväzné stanovisko alebo stanovisko orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy a geometrický plán, ak je predmetom zmeny časť pozemku evidovaná v katastri. V konaniach o zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku je orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy povinný zabezpečiť ochranu

a) poľnohospodárskej pôdy zaradenej podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek do prvej až štvrtej skupiny kvality uvedených v nariadení vlády vydanom podľa § 27a, najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek uvedeného v osobitnom predpise,^{9d)}

b) viníc.

(2) Ten, kto navrhne nepoľnohospodárske použitie poľnohospodárskej pôdy, je povinný

- a) chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu a vinice podľa odseku 1,
- b) riešiť alternatívne umiestnenie stavby na poľnohospodárskej pôde za hranicou zastavaného územia obce^{9e)} so zreteľom na ochranu najkvalitnejších poľnohospodárskych

pôd podľa písmena a) a vyhodnotiť dôsledky pre poľnohospodársku pôdu pre každú alternatívu,

c) nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami,

d) zabezpečiť prístup na neprístupné hony v prípade rozdelenia honov vybudovaním účelových poľných ciest,

e) vykonať skrývku humusového horizontu poľnohospodárskych pôd odnímaných natrvalo a zabezpečiť ich hospodárne a účelné využitie na základe bilancie skrývky humusového horizontu,

f) vykonať skrývku humusového horizontu poľnohospodárskych pôd odnímaných dočasne a zabezpečiť starostlivosť o skladovanú skrývku na základe bilancie skrývky humusového horizontu,

g) vykonať skrývku humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy použitej na nepoľnohospodársky účel na čas kratší ako jeden rok a zabezpečiť starostlivosť o skladovanú skrývku na základe bilancie skrývky humusového horizontu,

h) vykonať rekultiváciu dočasne odňatej poľnohospodárskej pôdy na základe schváleného projektu rekultivácie,

i) zabezpečiť vrátenie poľnohospodárskej pôdy použitej na nepoľnohospodársky účel na čas kratší ako jeden rok do pôvodného stavu,

j) zabezpečiť základnú starostlivosť o poľnohospodársku pôdu odňatú podľa § 17 až do realizácie stavby, najmä pred zaburinením pozemkov a porastom samonáletu drevín,

k) zabezpečiť skladovanú skrývku humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy z dočasne odňatých plôch pred výskytom a šírením burín, samonáletom drevín a pred rozkradnutím,

l) zaplatiť odvod za trvalé odňatie alebo dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek uvedeného v nariadení vlády vydanom podľa § 27a a odvod za odňatie vinice (ďalej len „odvod“) ~~zaplatiť odvod za trvalé odňatie alebo dočasné odňatie najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek a vinice (ďalej len „odvod“).~~

(3) Povinnosť zaplatiť odvod sa vzťahuje aj na toho, kto zabral poľnohospodársku pôdu bez rozhodnutia alebo stanoviska orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 17.

(4) Ak odvod nebol zaplatený včas, vzniká povinnosť zaplatiť penále za každý, aj začatý deň omeškania vo výške 0,05 % z nezaplatenej sumy, a to počnúc dňom nasledujúcim po dni splatnosti. Odvod a penále sú príjmom štátneho rozpočtu.

Ochrana poľnohospodárskej pôdy pri územnoplánovacej činnosti

§ 13

(1) Pri každom obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie, projektov pozemkových úprav a iných návrhov podľa osobitných predpisov¹⁰⁾ sa musí dbať na ochranu poľnohospodárskej pôdy a riadiť sa zásadami ochrany podľa § 12.

(2) Návrh podľa odseku 1 musí byť pred schválením podľa osobitného predpisu¹¹⁾ odsúhlasený orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 22). Na vydanie súhlasu s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné účely a iné účely a určenie podmienok súhlasu je rozhodujúci celkový konečný rozsah zamýšľaného odňatia poľnohospodárskej pôdy. Súhlas je podkladom na vydanie rozhodnutia o odňatí poľnohospodárskej pôdy podľa § 12.

§ 14

(1) Návrhy nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy, ktoré menia alebo dopĺňajú schválenú územnoplánovacu dokumentáciu podľa osobitného predpisu,¹¹⁾ podliehajú posúdeniu z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy a vydaniu súhlasu podľa § 13. Návrhy posudzuje orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 22) so zreteľom na doteraz nepoužívané plochy v rámci územnoplánovacej dokumentácie.

(2) Návrhy podľa odseku 1 a § 13 ods. 1 predkladá na posúdenie orgánu ochrany

poľnohospodárskej pôdy (§ 22) orgán územného plánovania.

§ 15

(1) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 22) môže udeliť súhlas aj k individuálnemu návrhu nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy na konkrétny stavebný účel alebo iný účel, ak obec nemá územný plán.

(2) Podkladom na posúdenie individuálneho návrhu podľa odseku 1 je okrem údajov o pozemku podľa katastra, prípadne technických podkladov na vyznačenie zmeny druhu pozemku v katastri aj projektová dokumentácia, stanovisko vlastníka a dotknutých orgánov štátnej správy, ktoré chránia verejné záujmy podľa osobitných predpisov.⁸⁾

(3) Súhlas podľa odseku 1 platí tri roky odo dňa, keď bol vydaný, ak orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy v súhlase neurčí dlhšiu lehotu platnosti; to neplatí, ak bola v tejto lehote podaná žiadosť o vydanie rozhodnutia o odňatí poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „rozhodnutie o odňatí“) podľa § 17.

(4) Pri príprave výstavby diaľnic, ciest pre motorové vozidlá a železničných dráh sa stanovisko vlastníka podľa odseku 2 nevyžaduje.

§ 16

(1) Ak predložený návrh podľa § 13 až 15 nespĺňa zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12 ~~ods. 2 písm. a)~~, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 22) súhlas podľa § 13 až 15 neudelí.

(2) Súhlas podľa § 13 až 15 sa nevyžaduje, ak ide o celkovú a konečnú výmeru odňatia poľnohospodárskej pôdy do 1 000 m², ak ide o usporiadanie neoprávnených záberov poľnohospodárskej pôdy, alebo ak ide o dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy.

(3) Na vydanie súhlasu podľa § 13 až 15 sa nevzťahuje správny poriadok.

§ 17

Odňatie poľnohospodárskej pôdy

(1) Na nepoľnohospodárske účely možno použiť poľnohospodársku pôdu len na základe rozhodnutia o odňatí. Rozhodnutie o odňatí vydáva orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23), v ktorého obvode sa poľnohospodárska pôda navrhovaná na odňatie nachádza.

(2) Rozhodnutie o odňatí nie je potrebné vydať,

a) ak ide o umiestnenie signálov, stabilizačných kameňov a iných značiek na geodetické účely, na vstupné šachty, prečerpávacie stanice, vrty a studne, stožiare alebo iné objekty nadzemného a podzemného vedenia alebo inej inžinierskej stavby a výmera jednotlivých uvedených objektov nepresiahne 25 m² a ak ide o jednorazovú zmenu druhu pozemku do 15 m²,

b) ak ide o zmenu poľnohospodárskeho druhu pozemku s výmerou do 500-1 000 m² v hraniciach zastavaného územia obce podľa § 2 písm. i),

c) ak ide o nehnuteľnosť, ktorej zastavaná plocha je do 25 m², v území určenom územným plánom obce na záhradkárske účely, a ak ide o nehnuteľnosť, ktorej zastavaná plocha je do 25 m², vo vinici.

(3) V prípadoch podľa odseku 2 vydáva orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) stanovisko k pripravovanému zámeru na poľnohospodárskej pôde alebo stanovisko v prípadoch vykonaných zmien druhov pozemkov do 15 m² na základe kópie katastrálnej mapy.

(4) Poľnohospodársku pôdu možno odňať natrvalo alebo dočasne, pričom

a) odňatím natrvalo sa rozumie trvalá zmena spôsobu použitia poľnohospodárskej pôdy s trvalou zmenou druhu pozemku v katastri,

b) dočasným odňatím sa rozumie dočasná zmena spôsobu použitia poľnohospodárskej pôdy na čas najviac desať rokov, ktorá sa rekultivačnými opatreniami uvedie do pôvodného stavu.

(5) Právnické osoby alebo fyzické osoby, ktoré žiadajú o trvalé odňatie alebo dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy, sú povinné k žiadosti priložiť

a) súhlas podľa § 13 až 15,

b) projektovú dokumentáciu,

c) bilanciu skrávky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy s návrhom na jej

hospodárne využitie, osobitne na trvalé odňatie a osobitne na dočasné odňatie, ktorú vypracúva fyzická osoba, ktorá má ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa poľnohospodárskeho smeru alebo prírodovedného smeru so zameraním na pôdoznanectvo, alebo právnická osoba, ktorá takúto fyzickú osobu zamestnáva,

d) projekt spätnej rekultivácie dočasne odnímanej poľnohospodárskej pôdy ~~s časovým harmonogramom a ekonomickým prepočtom nákladov~~, ktorý vypracúva fyzická osoba, ktorá má ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa poľnohospodárskeho smeru alebo prírodovedného smeru so zameraním na pôdoznanectvo, alebo právnická osoba, ktorá takúto fyzickú osobu zamestnáva,

e) základné identifikačné údaje o pozemku, ktoré obsahujú

1. údaje podľa osobitného predpisu^{9aa)} potrebné na účel overenia vlastníckeho práva k pozemku alebo výpis z katastra, ak žiadateľ nie je vlastníkom pozemku,

2. kópiu katastrálnej mapy s vyznačením parciel navrhovaných na odňatie,

3. dve vyhotovenia geometrického plánu¹⁾ plôch navrhovaných na odňatie,

4. potvrdenie o bonitovanej pôdno-ekologickej jednotke,

f) vyjadrenia účastníkov konania a dotknutých orgánov štátnej správy a samosprávy, pričom ak sa navrhuje odňatie vinice, vyjadrenie musí obsahovať stanovisko obce, na ktorej území sa pozemok nachádza ~~samosprávy; ak sa navrhuje odňatie vinice, vyjadrenie musí obsahovať zhodnotenie historických súvislostí a zámerov regionálneho rozvoja;~~ vyjadrenia vlastníkov nehnuteľností ako účastníkov konania sa k žiadosti neprikladajú, ak je na nehnuteľnosti zriadené vecné bremeno v prospech držiteľa povolenia podľa osobitného predpisu,^{11a)}

g) právoplatné územné rozhodnutie alebo potvrdenie stavebného úradu o zlúčení územného a stavebného konania¹⁰⁾ okrem prípadu umiestnenia strategického parku a pri príprave územia na realizáciu strategického parku, kedy sa územné rozhodnutie nevyžaduje,^{11aa)}

h) iné údaje potrebné na posúdenie nepoľnohospodárskeho zámeru na poľnohospodárskej pôde; ak sa navrhuje odňatie vinice, odborné stanovisko Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho;

~~i) výpočet odvodu pre celý rozsah odňatia.~~

-(6) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) žiadosť s náležitosťami podľa odseku 5 posúdi, a ak zistí, že sú dodržané zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12, vydá rozhodnutie o odňatí, v ktorom

a) uvedie, na aký účel je súhlas s trvalým odňatím alebo dočasným odňatím poľnohospodárskej pôdy vydaný, ktorých parciel alebo ich častí a ktorých katastrálnych území sa týka,

b) uvedie dokumenty, na základe ktorých rozhodnutie vydal,

c) schváli projekt spätnej rekultivácie dočasne odňatej poľnohospodárskej pôdy,

d) schváli bilanciu skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy,

e) uloží podmienky na zabezpečenie ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12.

(7) Rozhodnutie o odňatí je podkladom na vyznačenie zmeny druhu pozemku v katastri na ostatnú plochu. Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) zašle vyhotovenie právoplatného rozhodnutia s vyhotovením geometrického plánu alebo kópie katastrálnej mapy na príslušný orgán štátnej správy na úseku katastra, ktorý plochy rozhodnutím odňaté natrvalo vyjme z evidencie poľnohospodárskej pôdy a vyznačí zmenu druhu poľnohospodárskeho pozemku na ostatnú plochu v termíne najneskôr 60 dní po prevzatí rozhodnutia.

(8) Rozhodnutie o trvalom odňatí a rozhodnutie o dočasnom odňatí sú platné len na odsúhlasený zámer.

(9) Rozhodnutie o dočasnom odňatí stratí platnosť uplynutím času, na ktorý bolo vydané. Strata platnosti rozhodnutia o dočasnom odňatí nie je dôvodom na vrátenie odvodu. Dobu trvania dočasného odňatia pre fotovoltický a slnečný tepelný systém orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy predĺži novým rozhodnutím na dobu trvania podpory podľa osobitného predpisu.^{11ab)}

(10) Rozhodnutie o trvalom odňatí stratí platnosť, ak do troch rokov od právoplatnosti

rozhodnutia nebola pôda použitá na zámer uvedený v rozhodnutí o odňatí. Strata platnosti rozhodnutia o trvalom odňatí nie je dôvodom na vrátenie odvodu.

(11) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) oznámi účastníkom konania stratu platnosti rozhodnutia o odňatí a príslušný orgán štátnej správy na úseku katastra na základe oznámenia vyznačí zmenu druhu pozemku v katastri.

(12) Ak žiadosť na odňatie poľnohospodárskej pôdy nespĺňa zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 12, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) súhlas na jej odňatie v rozhodnutí nevydá.

(13) Ak ide o odňatie poľnohospodárskej pôdy na území vojenského obvodu, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) je povinný vyžiadať si záväzné stanovisko Ministerstva obrany Slovenskej republiky.

(14) Právoplatné rozhodnutie o trvalom odňatí je podkladom na vydanie stavebného povolenia podľa osobitných predpisov.^{11b)} Stavebník stavby, ktorá je významnou investíciou, stavby diaľnice a rýchlostnej cesty a stavby železničnej dráhy predloží právoplatné rozhodnutie o trvalom odňatí pred vydaním stavebného povolenia.

§ 17b

Záväzné stanovisko

(1) Poľnohospodársku pôdu možno použiť pre výstavbu diaľnice a cesty pre motorové vozidlá^{12b)} iba na základe záväzného stanoviska k odňatiu poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „záväzné stanovisko“). Záväzné stanovisko vydáva orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23), v obvode ktorého sa poľnohospodárska pôda navrhovaná na nepoľnohospodárske použitie nachádza.

(2) Žiadateľ o vydanie záväzného stanoviska je povinný predložiť

- a) návrh na nepoľnohospodárske použitie poľnohospodárskej pôdy v členení na trvalé odňatie a na dočasné odňatie,
- b) podklady uvedené v § 17 ods. 5 písm. a) a c),
- c) kópiu z katastrálnej mapy s vyznačením parciel navrhovaných na trvalé odňatie a dočasné odňatie,
- d) súpis parciel navrhovaných na trvalé odňatie a dočasné odňatie s uvedením údajov o katastrálnom území, čísla parcely registra C katastra nehnuteľností, celkovej výmery parcely, výmery navrhovaného odňatia, druhu pozemku.

(3) Ak je žiadosť podľa odseku 2 úplná, orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy vydá záväzné stanovisko bezodkladne.

(4) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy v záväznom stanovisku

- a) uvedie rozsah trvalého odňatia a dočasného odňatia,
- b) schváli bilanciu skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy a uloží povinnosť jej vykonania vrátane časového harmonogramu,
- c) uloží povinnosť vykonania spätnej rekultivácie poľnohospodárskej pôdy odnímanej dočasne.

(5) Vydaním záväzného stanoviska nie je dotknuté ustanovenie § 17 a začína ním rozhodovanie o odňatí. Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy v záväznom stanovisku určí primeranú lehotu na doplnenie dokladov potrebných na vydanie rozhodnutia o odňatí.

§ 18

Použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel

(1) Ustanovenia podľa § 13 až 15 a § 17 sa neuplatnia v prípadoch použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky zámer na čas kratší ako jeden rok vrátane uvedenia poľnohospodárskej pôdy do pôvodného stavu.

(2) V prípadoch podľa odseku 1 je žiadateľ povinný pred začatím vykonávania nepoľnohospodárskej činnosti na poľnohospodárskej pôde vyžiadať si stanovisko orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23), v ktorom určí podmienky nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy a lehotu na uvedenie pôdy do pôvodného stavu. Súčasťou žiadosti sú najmä:

- a) údaje podľa osobitného predpisu^{9aa)} potrebné na účel overenia vlastníckeho práva k

poľnohospodárskej pôde alebo výpis z katastra, ak žiadateľ nie je vlastníkom poľnohospodárskej pôdy a kópia z katastrálnej mapy s vyznačením plochy navrhovanej na nepoľnohospodárske použitie,

b) bilancia skrávky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy,

c) návrh vrátenia poľnohospodárskej pôdy do pôvodného stavu.

§ 18a

Rýchlorastúce dreviny na poľnohospodárskej pôde

(1) Na účely tohto zákona sa rýchlorastúcou drevinou na poľnohospodárskej pôde rozumie porast rýchlorastúcej dreviny na produkciu drevnej biomasy na ploche väčšej ako 1 000 m² najviac na 20 rokov. Porast rýchlorastúcej dreviny možno založiť na poľnohospodárskej pôde, ktorá je zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do piatej až deviatej kvalitatívnej skupiny alebo na poľnohospodárskej pôde kontaminovanej rizikovými látkami, o ktorej orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy rozhodol podľa § 8 ods. 5, alebo na poľnohospodárskej pôde zaradenej podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do tretej alebo štvrtej skupiny kvality, ak sa poľnohospodárska pôda nachádza v záplavovom území, je zamokrená alebo je vystavená veternej erózii. Porast rýchlorastúcej dreviny nemožno založiť na pozemkoch, ktoré sa nachádzajú v treťom až piatom stupni územnej ochrany prírody a krajiny.^{12c)}

(2) Osoba, ktorá navrhuje založenie porastu rýchlorastúcej dreviny na poľnohospodárskej pôde je povinná podať žiadosť o registráciu do registra plôch rýchlorastúcich drevín, ktorý vedie ~~obvodný pozemkový~~ okresný úrad. K žiadosti na zápis do registra prikladá

a) údaje podľa osobitného predpisu^{9aa)} potrebné na účel overenia vlastníckeho práva k pozemku; ak vlastnícke právo k pozemku nie je evidované v liste vlastníctva, iný doklad preukazujúci vlastníctvo k pozemku,

b) doklad preukazujúci nájomný vzťah k pozemku alebo doklad preukazujúci nájomný vzťah a súhlas vlastníka pozemku s využívaním pozemku na účely pestovania rýchlorastúcich drevín, ak zakladateľ nie je vlastníkom pozemku,

c) základné identifikačné údaje o ploche navrhovanej na výsadbu rýchlorastúcich drevín, ktoré sú zhodné s prílohami podľa § 9 ods. 4.

(3) Zápis do registra plôch rýchlorastúcich drevín oznámi orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy obci a dotknutým orgánom štátnej správy, ktoré chránia verejné záujmy podľa osobitných predpisov.⁸⁾

(4) Zakladateľ porastu rýchlorastúcich drevín alebo jeho právny nástupca je povinný vykonať spätnú rekultiváciu poľnohospodárskej pôdy v termíne do ukončenia pestovania rýchlorastúcich drevín podľa osvedčenia vydaného ~~obvodným pozemkovým~~ okresným úradom.

(5) ~~Obvodný pozemkový~~ Okresný úrad na základe žiadosti o registráciu plochy rýchlorastúcej dreviny vydá zakladateľovi porastu rýchlorastúcej dreviny osvedčenie o registrácii plochy porastu rýchlorastúcej dreviny. Vydané osvedčenie zasiela na centrálnu evidenciu pôdnej služby. Osvedčenie obsahuje registračné číslo na každú samostatnú plochu porastu rýchlorastúcej dreviny, dátum založenia a ukončenia pestovania rýchlorastúcich drevín, výmeru plôch navrhovaných na založenie porastu na podklade identifikačných údajov katastra, povinnosť vykonania spätnej rekultivácie poľnohospodárskej pôdy najneskôr v priebehu posledného roku pestovania rýchlorastúcich drevín a povinnosť zabezpečiť ochranu okolitej poľnohospodárskej pôdy pred samonáletom z plochy porastu rýchlorastúcich drevín.

(6) Centrálny register plôch porastov rýchlorastúcich drevín vedie a aktualizuje pôdna služba.

§ 19

Neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky zámer

(1) Ak orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) zistí, že niekto zabral poľnohospodársku pôdu bez rozhodnutia o odňatí na stavebný účel alebo iný účel v termíne po 25. júni 1992,

a) nariadi rekultiváciu poľnohospodárskej pôdy na základe odborného stanoviska pôdnej

služby, alebo

b) ak nie je možné poľnohospodársku pôdu rekultivačnými opatreniami vrátiť do pôvodného stavu, rozhodne o usporiadaní nezákonného stavu na poľnohospodárskej pôde a vyzve toho, kto zabral poľnohospodársku pôdu, aby predložil doklady na usporiadanie druhu pozemku v katastri, najmä kópiu z katastrálnej mapy s vyznačením dotknutých parciel, údaje podľa osobitného predpisu^{9aa}) potrebné na účel overenia vlastníckeho práva k pozemku alebo geometrický plán, ak ide o časť parciel evidovaných v katastri.

(2) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) zašle vyhotovenie právoplatného rozhodnutia a vyhotovenie geometrického plánu alebo mapy z katastra na príslušný orgán štátnej správy na úseku katastra na vyznačenie zmeny druhu poľnohospodárskeho pozemku v katastri.

PIATA ČASŤ

ŠTÁTNA SPRÁVA OCHRANY POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

§ 20

Orgány ochrany poľnohospodárskej pôdy

Orgánmi ochrany poľnohospodárskej pôdy sú:

a) Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky¹³) (ďalej len „ministerstvo“),

b) ~~obvodný pozemkový~~okresný úrad v sídle kraja,

c) ~~obvodný pozemkový~~okresný úrad.¹³)

§ 21

Ministerstvo

Ministerstvo

a) je ústredným orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy,

b) vydáva všeobecne záväzné právne predpisy v oblasti ochrany poľnohospodárskej pôdy.

§ 22

~~Obvodný pozemkový~~Okresný úrad v sídle kraja

~~Obvodný pozemkový~~Okresný úrad v sídle kraja

a) koordinuje spoluprácu s pôdnou službou pri uplatňovaní tohto zákona,

b) spracúva a ministerstvu predkladá informáciu o úbytkoch poľnohospodárskej pôdy v rámci územného obvodu kraja,

c) udeľuje súhlas k návrhom nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy (§ 13 až § 16) v rámci svojej územnej pôsobnosti,

d) rozhoduje o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu okresného úradu..

§ 23

~~Obvodný pozemkový~~Okresný úrad

~~Obvodný pozemkový~~Okresný úrad

a) nariaďuje opatrenia na ochranu poľnohospodárskej pôdy podľa § 3 až 8,

b) rozhoduje o zmene druhu poľnohospodárskeho pozemku podľa § 9 až 11,

c) rozhoduje o odňatí poľnohospodárskej pôdy podľa § 17,

d) rozhoduje o usporiadaní druhu pozemku podľa § 19,

e) je dotknutým orgánom a dáva stanovisko z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy v konaniach týkajúcich sa prevencie a nápravy environmentálnych škôd na pôde podľa osobitného predpisu,^{13a})

f) prejednáva priestupky podľa § 25,

g) ukladá pokuty podľa § 26,

h) kontroluje plnenie podmienok uložených v rozhodnutiach,

i) spolupracuje s pôdnou službou,

j) sleduje a vyhodnocuje úbytky poľnohospodárskej pôdy v rámci svojho územného obvodu v ročných intervaloch, tie odsúhlasuje a nesúlad rieši s príslušným orgánom štátnej správy na úseku katastra,

k) vydáva záväzné stanovisko podľa § 17b,

l) vydáva osvedčenie o registrácii plochy porastu rýchlorastúcej dreviny a vedie register

plôch porastov rýchlorastúcich drevín,

m) nariaďuje výrub alebo odstránenie drevín na poľnohospodárskej pôde podľa § 3 ods. 4.

§ 24

Odborný dohľad

(1) Odborný dohľad nad ochranou poľnohospodárskej pôdy, dohľad nad dodržiavaním a uplatňovaním ustanovení tohto zákona je vykonávaný orgánmi ochrany poľnohospodárskej pôdy v spolupráci s pôdnou službou a Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym.

(2) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 23) je pri výkone odborného dohľadu oprávnený vstupovať na poľnohospodárske pozemky na účel kontroly plnenia opatrení nariadených podľa § 3 až 8 a § 17 a 18.

(3) V rámci odborného dohľadu podľa odseku 1 pôdna služba

- a) vykonáva prieskum a monitorovanie poľnohospodárskej pôdy,
- b) vedie databázu informácií o poľnohospodárskej pôde,
- c) spracúva návrhy opatrení podľa § 3 až 8 a odborné stanoviská podľa § 10a 19,
- d) spravuje a spresňuje mapu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek systémovo ~~v rámci komplexnej revízie katastrálneho územia~~ a v plošnom rozsahu celého katastrálneho územia.

ŠIESTA ČASŤ

PRIESTUPKY A INÉ SPRÁVNE DELIKTY

§ 25

Priestupky

(1) Priestupku na úseku ochrany poľnohospodárskej pôdy sa dopustí ten, kto

- a) nezabezpečil základnú starostlivosť o poľnohospodársku pôdu alebo spôsobil jej poškodenie (§ 3 až 7),
 - b) spôsobil svojou nečinnosťou zaburinenie poľnohospodárskeho pozemku alebo nepoľnohospodárskeho pozemku v blízkosti poľnohospodárskeho pozemku (§ 3),
 - c) neusporiadal druh pozemku v teréne s jeho evidenciou v katastri (§ 19, § 29 ods. 4),
 - d) nesplnil povinnosť v prípade nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy do jedného roka (§ 18),
 - e) v rozpore s týmto zákonom zabral a použil poľnohospodársku pôdu na nepoľnohospodársky účel (§ 17 a 19),
 - f) nesplnil povinnosť uloženú orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy (§ 3 až 8 a § 13 až 19),
 - g) spôsobil poškodenie poľnohospodárskej pôdy rizikovými látkami (§ 8),
 - h) vykoná zmenu poľnohospodárskeho alebo nepoľnohospodárskeho druhu pozemku podľa § 9 bez rozhodnutia alebo záväzného stanoviska orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy,
 - i) v rozpore s § 18a založí porast rýchlorastúcich drevín na poľnohospodárskej pôde alebo a nevykoná spätnú rekultiváciu poľnohospodárskej pôdy.
- (2) Za priestupok podľa odseku 1 písm. a) až c) možno uložiť pokutu do 330 eur.
- (3) Za priestupok podľa odseku 1 písm. d) možno uložiť pokutu do 660 eur.
- (4) Za priestupok podľa odseku 1 písm. e) až i) možno uložiť pokutu do 995 2 000 eur.
- (5) Pri prejednávaní priestupkov sa postupuje podľa osobitného predpisu.¹⁴⁾

§ 26

Iné správne delikty

(1) Právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ sa dopustí správneho deliktu, ak

- a) nezabezpečí základnú starostlivosť o poľnohospodársku pôdu alebo spôsobí jej poškodenie (§ 3 až 7),
- b) spôsobí svojou nečinnosťou zaburinenie poľnohospodárskej pôdy (§ 3),
- c) neusporiada druh pozemku s jeho evidenciou v katastri (§ 19, § 29 ods. 4),
- d) nesplní povinnosť v prípade nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy do jedného roka (§ 18),
- e) nesplní povinnosť uloženú orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa § 3 až 7 a §

13 až 19,

f) vykoná zmenu poľnohospodárskeho alebo nepoľnohospodárskeho druhu pozemku podľa § 9 bez rozhodnutia alebo záväzného stanoviska orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy,

g) v rozpore s § 18a založí porast rýchloraštúcich drevín na poľnohospodárskej pôde alebo a nevykoná spätnú rekultiváciu poľnohospodárskej pôdy.

(2) Právnickej osobe alebo fyzickej osobe - podnikateľovi uloží orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy pokutu od ~~166 500~~ eur do 33 200 eur za každý hektár poľnohospodárskej pôdy, ak sa na ňom dopúšťa správneho deliktu podľa odseku 1.

(3) Právnickej osobe alebo fyzickej osobe - podnikateľovi uloží orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy pokutu od 1 660 eur do 166 000 eur za každý hektár poľnohospodárskej pôdy, ak

a) neoprávnene a v rozpore s týmto zákonom bez rozhodnutia o odňatí zaberie poľnohospodársku pôdu na nepoľnohospodársky účel (§ 17 až 19),

b) spôsobí poškodenie poľnohospodárskej pôdy rizikovými látkami (§ 8).

(4) Výška pokuty pri výmere poľnohospodárskej pôdy nižšej alebo vyššej ako jeden hektár sa vypočíta v zodpovedajúcej výške za jeden meter štvorcový.

(5) Pri určovaní výšky pokuty sa prihliada najmä na závažnosť, spôsob a čas trvania protiprávneho konania a na rozsah a mieru hrozacej škody alebo spôsobenej škody.

(6) Pokutu možno uložiť do troch rokov odo dňa, keď sa orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy dozvedel o porušení povinnosti, najneskôr však do piatich rokov, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(7) Orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy v rozhodnutí o uložení pokuty súčasne nariadi, aby v určenej lehote boli vykonané opatrenia na nápravu následkov protiprávneho konania, za ktoré bola pokuta uložená.

(8) Ak právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ opakovane poruší povinnosť počas piatich rokov od právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty alebo nevykoná opatrenia podľa odseku 7, uloží sa mu pokuta do výšky dvojnásobku pokút uvedených v odsekoch 2 a 3 a § 25.

(9) Pokuta je splatná do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola uložená, ak v tomto rozhodnutí nie je určená dlhšia lehota jej splatnosti.

(10) Výnos z pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

SIEDMA ČASŤ

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 27

Splnomocňovacie ustanovenie

(1) Ministerstvo ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti o

a) spracovaní bilancie a vykonaní skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy,

b) spracovaní projektu rekultivácie dočasne odňatej poľnohospodárskej pôdy,

c) vyhodnotení dôsledkov stavebných plánov a iných návrhov na poľnohospodársku pôdu.

(2) Ministerstvo ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom

a) limitné hodnoty poškodenia vlastností poľnohospodárskej pôdy pre eróziu, zhutnenie a úbytok pôdnej organickej hmoty a metódy ich určenia podľa vybraných ukazovateľov,

b) limitné hodnoty rizikových látok v poľnohospodárskej pôde a metódy ich určenia podľa vybraných ukazovateľov,

c) charakteristiku spôsobu využívania jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy,

d) zaradenie poľnohospodárskej pôdy do deviatich skupín kvality podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek.

§ 27a

Vláda Slovenskej republiky ustanoví nariadením vlády základnú sadzbu odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy, zoznam najkvalitnejšej skupiny kvality poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek, spôsob platenia odvodu, splatnosť odvodu a

oslobodenie od odvodu.

§ 28

Spoločné ustanovenie

(1) Na konanie a rozhodovanie podľa tohto zákona sa vzťahuje správny poriadok, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak je v rámci postupov alebo konaní podľa tohto zákona viac ako 20 dotknutých fyzických osôb alebo právnických osôb, účastníkov konania alebo zúčastnených osôb, oznámenia, rozhodnutia a iné písomnosti sa im doručujú verejnou vyhláškou; to sa nevzťahuje na účastníka konania, ktorým je Slovenský pozemkový fond, ktorému sa oznámenia, rozhodnutia a iné písomnosti vždy doručujú do vlastných rúk.

§ 29

Prechodné ustanovenia

(1) Konania upravené týmto zákonom začaté pred 1. májom 2004 sa dokončia podľa doterajších predpisov.

(2) Rozhodnutia o odňatí vydané pred 1. májom 2004 a udelené súhlasy s návrhom nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy zostávajú v platnosti.

(3) Povinnosť platiť odvody za odňatie v splátkach splatných podľa rozhodnutia orgánu ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu vydaného pred 1. májom 2004 zaniká k 1. máju 2004.

(4) Vlastníci nehnuteľností, objektov a zariadení, ktoré boli k 1. máju 2004 vybudované na poľnohospodárskej pôde bez rozhodnutia o odňatí alebo príslušného povolenia, sú povinní od 1. mája 2004 usporiadať druh pozemku v katastri podľa § 11 a 19 do 1. januára 2015.

(5) Ak sa v doterajších právnych predpisoch používa pojem poľnohospodársky pôdny fond, rozumie sa tým poľnohospodárska pôda.

§ 29a

Konania začaté do účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

§ 29b

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. apríla 2013

Konania začaté pred 1. aprílom 2013 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2013.

§ 29c

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 27. februára 2014

Konania začaté pred 27. februárom 2014 sa dokončia podľa úpravy účinnej od 27. februára 2014.

§ 29d

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. februára 2023

(1) Konania začaté a právoplatne neukončené pred 1. februárom 2023 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. januára 2023.

(2) Súhlas k individuálnemu návrhu nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy na konkrétny stavebný zámer alebo iný zámer udelený podľa § 15 do 31. januára 2023 stráca platnosť 1. februára 2026.

§ 29e

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. apríla 2024

(1) Právnické osoby alebo fyzické osoby, ktoré žiadajú o trvalé odňatie alebo dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy, môžu do 31. marca 2025 namiesto dokladu podľa § 17 ods. 5 písm. g) k žiadosti priložiť záväzné stanovisko orgánu územného plánovania podľa osobitného predpisu.^{10a)}

(2) Hranicou zastavaného územia obce pre obec, ktorá má územný plán schválený podľa doterajších predpisov, alebo pre obec, ktorá nemá územný plán, je až do schválenia nového územného plánu podľa všeobecného predpisu o územnom plánovaní hranica územia určeného lomovými bodmi zastavaného územia obce, ktoré boli premietnuté do katastra k 1. januáru 1990.

§ 29f

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. apríla 2025

Konania začaté a právoplatne neskončené do 31. marca 2024 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. marca 2024.

§ 30

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. zákon Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení zákona č. 83/2000 Z. z., zákona č. 553/2001 Z. z. a zákona č. 245/2003 Z. z.,
2. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 152/1996 Z. z. o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 188/2000 Z. z., nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 299/2002 Z. z. a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 143/2003 Z. z.

Čl. III

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. mája 2004.

Rudolf Schuster v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

1) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

Vyhláška Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 79/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

2) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1995 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

2a) § 9 zákona č. 162/1995 Z. z.

2aa) § 22 ods. 6 zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní v znení zákona č. 205/2023 Z. z.

^{2ab}) § 2 ods. 2 písm. m) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení zákona č. 356/2019 Z. z.

2b) § 12 až 16 a § 26 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v znení neskorších predpisov.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 3/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory na neprojektové opatrenia Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky v znení nariadenia vlády č. 407/2023 Z. z. § 12 až 16 a § 26 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

^{2c}) § 2 písm. n) prvý bod zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch.

3) Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

4) § 5 ods. 4 zákona č. 281/1997 Z. z. o vojenských obvodoch a zákon, ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{4a)} § 9 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{4b)} § 47 ods. 4 písm. a) až c) a e) až l) zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

^{4c)} Napríklad § 29a ods. 10 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 205/2023 Z. z., § 28 ods. 7 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení zákona č. 355/2019 Z. z., § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

^{4d)} Zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov.

5) § 22 ods. 4 zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

6) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

7) § 2 ods. 4 zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

7a) § 28 zákona č. 245/2003 Z. z. v znení zákona č. 532/2005 Z. z.

8) Napríklad zákon č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 182/2005 Z. z. o vinohradníctve v znení zákona č. 283/2007 Z. z., zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov, zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

9) § 8 ods. 2 zákona č. 281/1997 Z. z.

9a) § 9 ods. 1 a 2 a § 68 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

9aa) § 42 ods. 2 písm. c) zákona č. 162/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov ~~§ 60 ods. 3 vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 461/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.~~

9b) § 56 ods. 1 písm. c) zákona č. 326/2005 Z. z.

9c) § 26 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 527/2003 Z. z.

~~9d) Príloha č. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.~~

~~9e) § 22 ods. 3 a 6 a § 40 ods. 2 zákona č. 200/2022 Z. z.~~

10) Zákon č. 200/2022 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

11) Šiesta časť zákona č. 200/2022 Z. z. v znení zákona č. 205/2023 Z. z.

11a) Napríklad zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

11aa) § 32 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 254/2015 Z. z.

11ab) Zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

11b) Napríklad zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

12a) Zákon č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

12b) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach

na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá v znení neskorších predpisov.

12c) § 14 až 16 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

13) Zákon č. 518/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a o zmene niektorých zákonov.

13a) Zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

14) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.